

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА
ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана

_____ доц. А. В. Сташин
(підпис)

“12” січня 2021 р.

КАФЕДРА ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

**РОБОЧА
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**„ОСНОВИ ВЕДЕННЯ ВЛАСНОГО ТА
СІМЕЙНОГО БЮДЖЕТУ”**

Дисципліна вільного вибору студента

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та
страхування»

освітній ступінь: бакалавр

форма навчання: денна

ЛЬВІВ 2021

Робоча програма з навчальної дисципліни «Основи ведення власного та сімейного бюджету». Дисципліна вільного вибору студента.

Освітній ступінь: бакалавр

"30" грудня 2020 року 18 с.

Розробник:

Західна О.Р. – доцент кафедри фінансового менеджменту, к.е.н., доцент

Смолінська С.Д. – доцент кафедри фінансового менеджменту, к.е.н., доцент

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри фінансового менеджменту

Протокол від 30 грудня 2020 р. № 5/1.

Завідувач кафедри
фінансового менеджменту, д.е.н., проф.

Ситник Н.С.

"30" грудня 2020 року

Затверджено Вченою радою факультету
Протокол № 6 від "12" січня 2021 року

ЗМІНИ
до робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри (перезатвердження робочої програми)	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри
2020-2021	Відповідно до наказу Ректора про навчання у другому семестрі 2020/2021 навчального року, починаючи з 09.02.2021р. лекції з навчальної дисципліни «Основи ведення власного та сімейного бюджету» проводяться онлайн із використанням технологій дистанційного навчання – хмарного середовища Office 365. Практичні/семінарські заняття проводяться в очному форматі.	04.02.2021р. № 7	

©Західна О.Р., Смолінська С.Д., 2020 рік

©ЛНУ імені Івана Франка, 2020 рік

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предмет навчальної дисципліни:

планування доходів сім'ї, управління власними та сімейними видатками

Мета навчальної дисципліни:

планування та прогнозування власного та сімейного бюджету

Основні завдання:

- розглянути власний та сімейний бюджет: сутність, поняття, види, функції;
- виділити джерела формування бюджету сім'ї;
- розглянути основи планування власного та сімейного бюджету;
- ознайомитися з основними соціально-економічними показниками рівня життя сім'ї, їхньою динамікою і тенденціями;
- аналіз основних видів податків, що стягуються з членів сім'ї;
- провести порівняльний аналіз української та зарубіжної системи формування бюджету сім'ї.

1.1. Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Мікроекономіка	Бюджетна система
Макроекономіка	Податкова система
Фінанси	Банківська справа
Гроші і кредит	Страховання

1.2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК12 Здатність працювати автономно.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної (ПР)
<p>СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макрота мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища для розширення уявлення щодо місця домашнього господарства в сучасній економіці;</p> <p>СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури для проведення порівняння і аналізу української та зарубіжної системи формування бюджету сім'ї.</p> <p>СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для розрахунку сімейного бюджету;</p> <p>СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у соціальній сфері, податковій сфері, сфері сімейної діяльності;</p> <p>СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для розрахунку фінансових ресурсів сім'ї, визначення сукупного сімейного доходу, та ведення власного бюджету;</p> <p>СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері сімейної діяльності для обліку і контролю за витрачанням коштів сім'ї;</p> <p>СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою підготовку у</p>	<p>ПР01. Знати та розуміти законодавчі, нормативні та інструктивні документи, що впливають на соціально-економічні показники рівня життя сім'ї: споживчий кошик; мінімальна заробітна плата, прожитковий мінімум;</p> <p>ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи ведення власного та сімейного бюджету;</p> <p>ПР03. Визначати особливості функціонування української та зарубіжної системи формування бюджету сім'ї.</p> <p>ПР04. Знати механізм вирахування податків, їхній розмір та форму стягнення з громадян, підприємств, організацій</p> <p>ПР05. Володіти методичним інструментарієм прогнозування власних та сімейних витрат</p> <p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері ведення домашнього господарства</p> <p>ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти щодо ведення власного та сімейного бюджету.</p> <p>ПР10. Збирати та аналізувати необхідну інформацію щодо основних соціально-економічних показників рівня життя сім'ї</p> <p>ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для правильного формування власного бюджету та захиститися від ризиків, що дозволить комфортно почуватися в сучасному світі.</p> <p>ПР17. Визначати, планувати та приймати</p>

плануванні та витрачання власних та сімейних коштів.	правильні самостійні фінансові рішення.
--	---

РОЗДІЛ 2. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни							
Шифр та найменування галузі знань: 07 “Управління та адміністрування”				Цикл дисциплін за навчальним планом: Вибіркова навчальна дисципліна			
Код та назва спеціальності: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»				Освітній ступінь: бакалавр			
Спеціалізація: Фінанси, митна та податкова справа							
Курс: 2 Семестр: 4				Методи навчання: лекції, семінарські заняття, практичні заняття, самостійна робота, ІНДЗ (творчі завдання), робота в бібліотеці, складання схем, таблиць тощо.			
Кількість кредитів ECTS	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Лекції	Семінари, практичні	Заліки по модулях (контрольні роботи)	Самостійна робота студента (СРС)	Індивідуальна робота студента (ІР)
3	90	32	16	16	1	40	18
Кількість тижневих годин		Кількість змістових модулів (тем)		Кількість заліків по модулях/контрольних робіт		Вид контролю	
2		7		1		залік	

РОЗДІЛ 3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1	Законодавче забезпечення державної сімейної політики в Україні. Інститут сім'ї та його роль в суспільстві.
Тема 1	Сімейний бюджет: сутність, поняття, види, функції
Тема 2	Структура сімейного бюджету. Надходження.
Тема 3	Структура сімейного бюджету. Витрати.
Тема 4	Основні види податків, що стягуються з членів сім'ї
Тема 5	Соціально-економічні показники рівня життя сім'ї
Тема 7	Моніторинг рівня фінансової грамотності населення та його оцінка в Україні

РОЗДІЛ 4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1.

Законодавче забезпечення державної сімейної політики в Україні. Інститут сім'ї та його роль в суспільстві.

Поняття сім'ї як одного із найважливіших інститутів суспільства. Функції сім'ї. Форми сім'ї: моногамія, полігамія. Типи сім'ї. Показники оцінки окремих аспектів якості й умов життя сімей.

Особливості державної сімейної політики в Україні. Законодавча нормативно-правова база у сфері сімейної політики: Конституція України, Концепція державної сімейної політики, Державна цільова соціальна програма підтримки сім'ї, сімейний кодекс України, Стратегія демографічного розвитку в період до 2015 року (зі змінами та доповненнями), Кодекс Законів України про Працю.

Тема 2.

Сімейний бюджет: сутність, поняття, види, функції

Бюджет як розпис доходів і витрат держави, установи, сім'ї або окремої особи на певний термін. Бюджет - сукупність, маса фінансових ресурсів, коштів, якими володіє будь-який економічний суб'єкт (держава, підприємство або сім'я).

Сімейний бюджет як план регулювання грошових доходів і витрат сім'ї, що складається місячний термін. Види сімейного бюджету: спільний, пайовий та роздільний.

Основні функції сімейного бюджету:

- контроль за поточними фінансовими справами сім'ї шляхом збалансованого розподілу доходів і витрат.
- планування (полягає в розподілі фінансів за необхідними статтями витрат) і аналіз (оцінка витрат, їх необхідність, корисність та можливості повторювати витрати надалі).
- обмежувальна - змушує задуматися над можливістю і доцільністю тих чи інших витрат.
- регулююча (покликана відрегулювати доходи і витрати)

Тема 3.

Структура сімейного бюджету. Надходження.

Поняття і класифікація доходів сім'ї: Доходи від поточної діяльності, Доходи від активів, соціальні доходи, інші доходи. Характеристика окремих видів доходів сім'ї.

Необхідність прогнозування доходів сім'ї. Об'єкти прогнозування:

- доходи і витрати сім'ї;
- капіталовкладення та інші форми інвестування;
- кредити банків, одержані з метою здійснення інвестування;
- поточні потреби сім'ї у грошових коштах і джерела їх покриття.

Основні напрями, що впливають на збільшення доходів сімей.

Тема 4.

Джерела формування бюджету сім'ї. Витрати.

Поняття і види сімейних витрат. Суть і причини виникнення сімейних витрат. Потреби сімей.

Характеристика сімейних витрат. Класифікація сімейних витрат.

Прогнозування сімейних витрат.

Тема 5.

Основні види податків, що стягуються з членів сім'ї

Історія поняття податок. Податок - елемент суспільного буття. Теоретичні аспекти оподаткування. Основні цілі і завдання оподаткування. Сутність і функції податків з населення: розподільча, фіскальна, контрольна. Види податків:

- прямі і непрямі .
- місцеві податки і збори.
- податки з юридичних і фізичних осіб (щодо суб'єктів оподаткування);
- за цільовим призначенням податку (загальні, спеціальні).

Тема 6.

Соціально-економічні показники рівня життя сім'ї

Рівень життя сім'ї: здоров'я та охорона здоров'я, харчування, житло, домашнє майно, рівень культури, платні послуги, використання грошових доходів.

Основні показники, що характеризують рівень життя населення: грошові доходи (в середньому на душу на місяць); реальні грошові доходи; номінальна нарахована середня заробітна плата одного працівника; реальна нарахована заробітна плата одного працівника; середній розмір призначених місячних пенсій; реальний розмір призначеної місячної пенсії; прожитковий мінімум на одну особу в місяць; чисельність населення з грошовими доходами нижче прожиткового мінімуму.

Бідність, "межа бідності". Концепції абсолютної і відносної бідності. Масштаби поширення бідності в Україні.

Малозабезпечені сім'ї. Система матеріального і соціального захисту сім'ї.

Житлові субсидії. Проблеми на шляху реформування соціального захисту.

Тема 7.

Моніторинг рівня фінансової грамотності населення та його оцінка в Україні

Сутність і необхідність підвищення рівня фінансової грамотності в сучасних умовах. Основні компоненти фінансової грамотності. Складові фінансової грамотності та їх характеристика. Моніторинг рівня фінансової грамотності населення в Україні.

Зарубіжний досвід підвищення рівня фінансової грамотності населення та можливості його використання в Україні.

РОЗДІЛ 5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

2. Про концепцію державної сімейної політики : Постанова Верховної Ради України від 17 вересня 1999 року № 1063-ХІV. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1063-14>.

3. Про затвердження Державної цільової соціальної програми підтримки сім'ї до 2016 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. N 341. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/341-2013-п>.

4. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 року № 2947-ІІІ. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.

5. Кодекс законів про працю України № 322-VІІІ від 10.12.1971. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

6. Про державну допомогу сім'ям з дітьми : Закон України від 21 листопада 1992 р. № 2811-ХІІ. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2811-12>.

7. Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» щодо виплати допомоги при народженні дитини» : Закон України від 17.03.2011 № 3164-VІ. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3164-17>.

8. Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» щодо розміру допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування» : Закон України від 15.04.2008 № 269-17. – Режим доступу : zakon4.rada.gov.ua/laws/show/269-17

9. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям : Закон України від 01 червня 2000 р. № 1768-ІІІ. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1768-14>

10. Методика викладання фінансової грамотності: навч. посіб. / Т.О. Кізіма, В.В. Письменний, С.Л. Коваль, Н.І. Карпишин та ін.; за ред. д.е.н., професора Кізіми Т.О. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2017. 200 с.

11. Горелов Н.А “Політика доходів і якість життя населення”. - Вид-во “Пітер”, 2006.

12. Сімейний бюджет: поради та планування. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uainfo.org/blognews/1529828760-simeyniy-byudzheta-poradi-ta-planuvannya.html>

13. Складання сімейного бюджету – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://biznesua.com.ua/skladannya-simeynogo-byudzheta/>

14. Логінова Т. В. Фінансова незалежність: перші кроки / Т. В. Логінова. // Економіка в школах України. – 2012. – №7. – С. 80.

15. Складаємо сімейний бюджет [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=3127061&cat_id=3127060
16. Розумні гроші. Фінансові історії родини Іваненків: Ощадливість [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=3127061&cat_id=3127060
17. Фінансова грамотність : навч. посібник / авт. кол. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – К., 2013. – 311 с.
18. Курс економічної теорії: Підручник / За ред. Проф. Чепуріна М.Н., проф. Кисельової Є. А. - Кіров.: Видавництво АСА, 2008. (з 442-454).
19. Основи планування сімейного бюджету: Методичний посібник / Кредитний Споживчий кооператив “Перший Далекосхідний” - с., 2005.
20. Райзберг Б.А., Лозівський Л.Ш., Стародубцева Є.Б., “Сучасний економічний словник”, 5-е вид., Перераб. і доп. - М.: ИНФРА-М, 2007. - 495с.
21. Цивільний кодекс України / Закон від 16.01.2003 № 435-IV : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
22. Чернов А.Ю. “Особисті фінанси. Доходи і витрати сімейного бюджету”- М.: “Перспектива”, 2004.
23. Юр'єва Т.В. “Соціальна економіка” - Вид.: “Дрофа”, 2003р.
24. Сім'я та сімейні відносини в Україні : сучасний стан і тенденції розвитку. – К.: ТОВ «Основа-Принт», 2009. – 248 с.
25. Сайт **vlasnifinansy.info**. - <http://vlasnifinansy.info/index.html>
26. Податковий кодекс. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

РОЗДІЛ 6. ГРАФІК РОЗПОДІЛУ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ

№ розділу, теми (змістові модулі)	Назва розділу, теми, змістового модуля	Кількість годин за ОПІ			Розподіл аудиторних годин	
		всього	у тому числі		лекції	Семінари
			СРС (ІНДЗ)	аудиторні		
Заліковий модуль № 1						
1	Законодавче забезпечення державної сімейної політики в Україні. Інститут сім'ї та його роль в суспільстві.	12	8	4	2	2
2.	Сімейний бюджет: сутність, поняття, види, функції	12	8	4	2	2
3.	Структура сімейного бюджету. Надходження.	12	8	4	2	2
4.	Структура сімейного бюджету. Витрати.	12	8	4	2	2
5.	Основні види податків, що стягуються з членів сім'ї	12	8	4	2	2
6.	Соціально-економічні показники рівня життя сім'ї	18	10	8	4	4
7.	Моніторинг рівня фінансової грамотності населення та його оцінка в Україні	12	8	4	2	2
Разом годин		90	58	32	16	16

РОЗДІЛ 7. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

7.1 Календарно-тематичний план лекційних занять

№ заняття	Тема та короткий зміст заняття	К-ть годин
	Заліковий модуль № 1 Соціально-економічна сутність та призначення бюджету	18
1.	Тема 1. Законодавче забезпечення державної сімейної політики в Україні. Інститут сім'ї та його роль в суспільстві.	2
2.	Тема 2. Сімейний бюджет: сутність, поняття, види, функції	2
3.	Тема 3. Структура сімейного бюджету. Надходження.	2
4.	Тема 4. Структура сімейного бюджету. Витрати.	2
5.	Тема 5. Основні види податків, що стягуються з членів сім'ї Основні	2

	види податків, що стягуються з членів сім'ї	
6.	Тема 6. Соціально-економічні показники рівня життя сім'ї	4
7.	Тема 7. Моніторинг рівня фінансової грамотності населення та його оцінка в Україні	2
	Разом годин	16

7.2 Календарно-тематичний план семінарських (практичних) занять, заліків по модулях

№ заняття	Тема	К-ть годин
	Заліковий модуль № 1 Соціально-економічна сутність та призначення бюджету	8
1.	Семінарське заняття з теми 1	2
2.	Семінарське заняття з теми 2	2
3.	Семінарське заняття з теми 3	2
4.	Семінарське заняття з теми 4	2
5.	Семінарське заняття з теми 5	4
6.	Семінарське заняття з теми 6	2
7.	Семінарське заняття з теми 7	2
	Разом семінарських занять	16

7.3 Графік консультацій

№ п/п	Назва розділу, зміст консультації	К-сть годин
1.	Консультація з підготовки до семінарських занять; опрацювання рекомендованої літератури	2
2.	Консультація по темах 1-7	3
	Разом годин	5

РОЗДІЛ 8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Ведення сімейного бюджету - відмінний спосіб побороти шкідливі звички
2. Мета складання сімейного бюджету?
3. Визначення поняття «сімейний бюджет»?
4. Характеристика видів сімейного бюджету.
5. Функції сімейного бюджету.
6. Важливість планування сімейного бюджету?
7. Основні переваги планування сімейного бюджету.
8. Методи економії сімейного бюджету
9. Поняття сімейних доходів і їх класифікація.
10. Доцільність прогнозування доходів сім'ї.
11. Поняття сімейних витрат.
12. Типи планування сімейного бюджету.
13. Сутність та значення натуральних доходів у формуванні бюджету сім'ї.
14. Взаємозв'язки між доходами та витратами сімейного бюджету.
15. Етапи сімейного фінансового планування.
16. Характеристика поняття «рівень життя населення»
17. Рівні життя населення?
18. Характеристика концепції бідності.
19. Що таке малозабезпечена сім'я?
20. Що таке державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям? Умови її визначення та виплати.
21. Поняття житлової субсидії?
22. Документи для призначення субсидії.
23. Економічна сутність оподаткування
24. Характеристика основних функцій податків
25. Види податків та зборів, та елементи системи оподаткування.
26. Потреби і споживчі блага.
27. Корисність споживчих благ
28. Класифікація споживчих потреб та споживчих благ
29. Основні види товарів: нематеріальні товари, матеріальні товари, споживчі товари, товари виробничого призначення
30. Класифікація та призначення товарів
31. Основні норми Цивільного кодексу в галузі сімейного права в США.
32. Коротка характеристика основних джерел формування сімейного бюджету в країнах Європи.
33. Основні законодавчі документи, які регулюють галузь сімейного права в Японії.

РОЗДІЛ 9. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Система оцінювання сформованих компетентностей (див. табл. 1.2) у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання ІНДЗ та самостійної роботи.

Основним нормативним документом, що визначає оцінювання сформованих компетентностей у студентів є Положення «Про контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів Львівського національного університету імені Івана Франка» від 01.03.2013р. із змінами, затвердженими наказом ректора від 01.07.2015р. № О-96. Оцінювання здійснюється за 100-бальною системою (за шкалою ECTS та національною шкалою). Відповідно до Положення контрольні заходи включають:

- поточний контроль знань та компетентностей студентів включає оцінку роботи студентів за всіма видами аудиторної роботи (лекції, семінарські / практичні заняття), оцінку роботи студентів за самостійну та індивідуальну науково-дослідну роботу, здійснюється впродовж семестру і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів).

Підсумкова максимальна кількість – 100 балів.

Оцінювання рівня знань та компетентностей студентів на семінарських та практичних заняттях проводиться за п'ятибальною системою (від 1 до 5 балів).

Результат поточного контролю (РПК) знань та компетентностей студентів за семестр визначається як підсумок з поточних балів отриманих студентом по об'єктах контролю (семінарських / практичних заняттях, СРС та ІНДЗ) відображених у журналі обліку відвідування та успішності студентів.

9.1. ТАБЛИЦЯ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ

Поточний контроль			Індиві- дуальна робота студента	Разом
Теми/бали				
Теми 1-2	Теми 3-5	Тема 6-7		
5	5	5	50	
СРС 35				100
50				

9.2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ

№ п/ п	Види робіт. Критерії оцінювання	Кількість балів
1	2	3
1. Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях		
	Критерії оцінювання	Від 1-5
	<ul style="list-style-type: none"> • розгорнутий, вичерпний виклад змісту питання; • повний перелік необхідних для розкриття змісту питання категорій та законів; • правильне розкриття змісту категорії та законів, механізму їх взаємозв'язку і взаємодії; • здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки і узагальнення, знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів їх представників; • уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їх риси та форми виявлення; • демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання; • використання актуальних фактичних та статистичних даних, матеріалів останніх подій в економічній та фінансовій сфері в країні та за її межами; • знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод, обов'язкове посилання на них під час розкриття питань; • активна участь в обговоренні дискусійних і проблемних питань теми семінару. 	5
	<ul style="list-style-type: none"> • порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного-двох пунктів, указаних вище (якщо вони потрібні для вичерпного розкриття питання); • при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами все ж таки студентом допущені помилки під час використання цифрового матеріалу, посилання на конкретні історичні періоди та факти, неточності у формулюванні термінів і категорій, проте з допомогою викладача він швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. 	4
	<ul style="list-style-type: none"> • порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття трьох чи більше пунктів, указаних вище (якщо вони потрібні для вичерпного розкриття питання); • одночасно мають місце два чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерії оцінки "задовільно"; • студент не бере участі в обговоренні проблемних питань семінару. 	3

	<ul style="list-style-type: none"> • у відповіді відсутні належні докази і аргументи, зроблені висновки не відповідають загальноприйнятим, хибні; • характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент неправильно зрозумів суть питання чи не знає правильної відповіді; допущені грубі помилки і студент не може їх виправити. 	2
2. Самостійна робота студентів (СРС)		
Критерії оцінювання		35 балів
<p>Самостійна робота студентів, яка передбачена з теми поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється на семінарах та під час підсумкового семестрового контролю.</p>		35
3. Індивідуальна науково-дослідна робота (ІНДЗ)		
Критерії оцінювання		50
<p>Виконання одного із видів робіт:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз наукових публікацій за заданою темою; - написання наукової статті; - пошук та аналіз банківських статистичних даних; - написання рефератів; - підготовку доповідей на конференції; - виконання конкурсних наукових робіт тощо. <p>Розгорнутий, вичерпний виклад змісту питань; опрацювання необхідних нормативно-правових актів; використані матеріали періодичних наукових видань; посилання на опрацьовані джерела при висвітленні питань; використані фінансові матеріали.</p> <ul style="list-style-type: none"> - студент самостійно може формулювати висновки за результатами проведеного дослідження; - присутній творчий підхід та використано новітні інформаційні технології. 		50
<ul style="list-style-type: none"> - робота недостатньо обґрунтована, неповна; <p>використані матеріали лише підручника, або застарілі матеріали при:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пошуку та аналізі статистичних даних; - написанні реферату; - підготовці доповідей на конференції. 		40
<ul style="list-style-type: none"> - робота виконана не в повному обсязі; <p>використані матеріали лише підручника, або застарілі матеріали при:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пошуку та аналізі статистичних даних; - написанні реферату; - підготовці доповідей на конференції. - завдання розв'язані з помилками в розрахунках; - студент частково може сформулювати висновки за результатами проведеного дослідження. 		30
<ul style="list-style-type: none"> - робота виконана не правильно; - студент самостійно не може сформулювати висновки за результатами проведеного дослідження; 		20
<ul style="list-style-type: none"> - індивідуальна науково-дослідна робота виконана не правильно; - студент не може пояснити хід окремих проведених розрахунків 		10

9.3 Шкала оцінювання успішності студентів за результатами підсумкового контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
		Екзамен		Залік
A	90 – 100	5	відмінно	зараховано
B	81 – 89	4	дуже добре	
C	71 – 80		добре	
D	61 – 70	3	задовільно	
E	51 – 60		достатньо	
FX	21 – 50	2	незадовільно	незараховано
F	0 – 20	2	незадовільно (без права перездачі)	незараховано (без права перездачі)

РОЗДІЛ 10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчально-методичне та наукове забезпечення кредитно-модульної системи організації навчального процесу з навчальної дисципліни „Основи сімейного бюджету” включає:

- державні стандарти освіти;
- навчальні та робочі навчальні плани;
- програму навчальної дисципліни;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- плани семінарських занять та методичні рекомендації з їх проведення;
- завдання та методичні матеріали до виконання самостійної роботи (СРС);
- завдання та методичні матеріали до виконання індивідуальної науково-дослідної роботи (СРС)
- завдання для проведення проміжного контролю (тестові завдання);
- завдання для проведення модульного контролю;
- законодавчі та інструктивно-методичні матеріали;
- опорний конспект лекцій;

РОЗДІЛ 11. МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

Проблемні лекції направлені на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами. Студентам під час лекцій роздається друкований матеріал, виділяються головні висновки з питань, що розглядаються. При читанні

лекцій студентам даються питання для самостійного обмірковування. Студенти здійснюють коментарі самостійно або за участю викладача.

Робота в малих групах дає змогу структурувати семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду спілкування.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Мозкові атаки – метод розв’язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію

Кейс-метод – розгляд, аналіз конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються; для представлення певних; досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань тощо.

РОЗДІЛ 12. РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Ресурси мережі Інтернет із законодавства України	Ресурси мережі Факультету з навчальної дисципліни
<p>https://vlasnifinansy.info/krok_1.html</p> <p>Сайт vlasnifinansy</p> <p>www.minfin.gov.ua – офіційний сайт Міністерства фінансів України</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Програма навчальної дисципліни ▪ Робоча програма навчальної дисципліни ▪ Методичні рекомендації з вивчення тем ▪ Плани семінарських занять та методичні рекомендації до їх проведення ▪ Методичні рекомендації з виконання самостійної роботи студента (СРС) ▪ Засоби діагностики знань студентів з навчальної дисципліни